

Årsrapport 2022

BIOGASS

OSLOFJORD

Oslo

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

Året 2022

Krigen i Europa har satt energi- og matsikkerhet på dagsorden. [EU har satt som mål](#) å tidoble produksjonen av biometan (oppgradert biogass) og dermed erstatte 20 prosent av russisk gassimport innen 2030.

I Norge har etterspørselen etter biogass i tungtransporten økt, og det forventes at 14 nye [fyllestasjoner](#) for LBG (flytende biogass) kommer på plass i løpet av de kommende to-tre årene. Dette er de siste fyllestasjonene som får støtte fra Enova etter at ordningen for biogassfyllestasjoner ble avvirket 15. mars 2022. Til gjengjeld har Oslo kommune lansert sin egen [støtteordning](#), og Vestfold og Telemark fylkeskommune ga tilskudd til en [fyllestasjon](#) langs E134.

I og rundt Oslo er det nå [gratis](#) å kjøre gjennom bomringen med tunge biogassgasskjøretøy, og det jobbes for at liknende tiltak kommer på plass flere steder, som i Nedre Glomma og Grenland. Fylkesutvalget i Vestfold og Telemark fylkeskommune har [vedtatt](#) at biogass skal likestilles med el og hydrogen i bomringene i regionen.

Den økende etterspørselen etter biogass har ført til at flere vurderer å bygge produksjonsanlegg for LBG. Det er identifisert 18 planlagte biogassanlegg, hvorav 7 søkte Enova-støtte i april og 7 fikk avslag. Begrunnelsen for flere av avslagene var manglende innovasjon hos søkerne. Det kom derfor som en lettelse da det ble kjent at [4 produksjonsanlegg](#) allikevel fikk støtte i den andre søknadsrunden med frist i oktober. Ingen av disse skal bygges på Østlandet. Biogass Oslofjord har sendt [brev](#) til Enova, hvor det blant annet påpekes at kravet til innovasjon virker kontraproduktivt til Enovas egne hovedmål om å bidra til å nå Norges klimamål.

Bionova, en ny støttefunksjon som skal bidra til at landbruket når sine klimamål, har også skapt forventninger i biogassmarkedet. Bionova kan for eksempel bidra til at det brukes mer husdyrgjødsel til biogassproduksjon, og at kornprodusenter får kompensasjon for å erstatte kunstgjødsel med biogjødsel, som gir økt karboninnhold i jorden.

Vår kjære kollega Karen Sund gikk bort natt til tirsdag 27. september. Hun var en kunnskapsrik og inspirerende biogassentusiast som var godt kjent i bransjen. Vi takker Karen for tiden og kreftene hun brukte hos oss i Biogass Oslofjord.

Kollega Karen Sund

Seminar om fossilfrie løsninger i transportkorridorer 23. mars

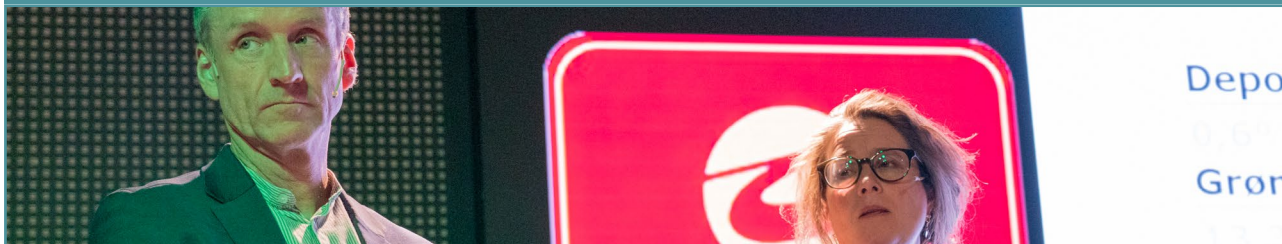

Biogassdrevet traktor i Sverige

Utvalgte prosjekter 2022

Biogasstatistikken for 2021

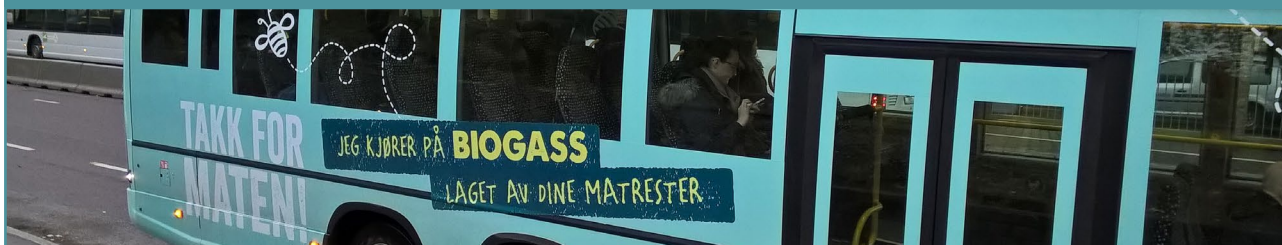
I samarbeid med Biogass Norge produserer vi nå en årlig biogasstatistikk. Statistikken for 2021 er første gang det har blitt publisert en helhetlig statistikk om biogassbransjen i Norge. Arbeidet avdekket blant annet dobbelttelling i tidligere offentlig statistikk, samt at en betydelig del av dagens biogass fakles.

Henrik Lystad og Line Blytt fra Norwaste presenterer Biogasstatistikken 2021. Foto: Ludvig Gundersen

Biogass til busser

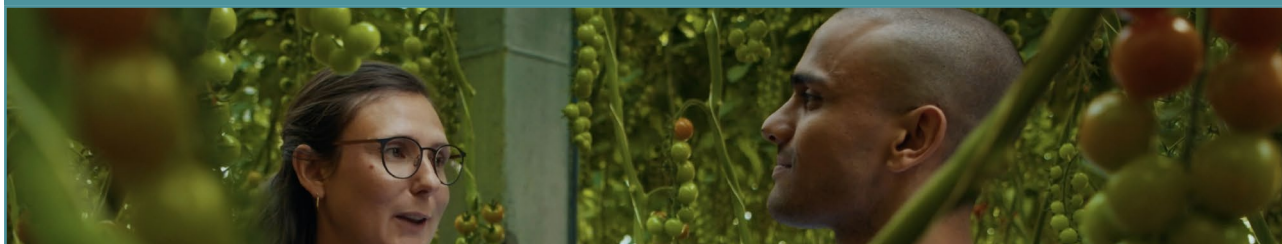
Biogass Oslofjord har sett nærmere på hvorfor elektrisitet vinner stadig flere anbud over biogass i kollektivbussmarkedet. Forklaringen er en blanding av at batteridrevne busser er det rimeligste alternativet over lengre avstander, og at elektrisitet ofte foretrekkes i anbudenes tildelingskriterier.

Bussen til VKT kjører på biogass fra Greve. Foto: Signe Davidson

Videoserie om biogass til ungdom

Som en introduksjon om biogass, har vi laget en videoserie om "biogass for ungdom". Videoene er tilgjengelige på YouTube. Videoserien ble laget over tre tematiske episoder, og så en lengre episode om biogassprosessen ved VEAS renseanlegg. Videoene har blitt delt av flere aktører i bransjen og har rundt 1000 visninger til sammen per i dag. Målet var å ha lettfordøyelige og tilgjengelige videoer om biogass og biogjødsel.

Mariann Hegg og programleder Dennia Siva i videoserie om biogass. Foto: Signe Davidson

Utfyllende prosjektoversikt og arbeid i 2022

Slutførte prosjekter

Biogasstatistikken 2021 (publisert i 2022)

I samarbeid med Biogass Norge produserer vi nå en årlig biogasstatistikk. Statistikken for 2021 er første gang det har blitt publisert en helhetlig statistikk om biogassbransjen i Norge. Arbeidet avdekket blant annet dobbelttelling i tidligere offentlig statistikk, samt at en betydelig del av dagens biogass fakles. Resultatene er tilgjengelige [her](#).

Biogass til busser

Biogass Oslofjord har sett nærmere på hvorfor elektrisitet vinner stadig flere anbud over biogass i kollektivbussmarkedet. Forklaringen er en blanding av at batteridrevne busser er sammenlignbare på pris, og at elektrisitet ofte foretrekkes i anbudenes tildelingskriterier blant annet på grunn av redusert støy og luftforurensing. En presentasjon av resultatene finnes [her](#).

Utredning opprinnelsesgarantier

Bruk av opprinnelsesgarantier har blitt obligatorisk i EU for elektrisitet, biogass og hydrogen gjennom Renewable Energy Directive II (RED II). I denne sammenheng har vi tatt initiativ til en [utredning](#) og dialog med bransjen om opprinnelsesgarantier for biogass i Norge. Dette temaet er viktig for kommuner og fylkeskommuner for å forsikre seg om at bruk av biogass ikke telles dobbelt. Prosjektet er tatt videre av Biogass Norge, som har opprettet en arbeidsgruppe som jobber med tema.

Fossilfri lastebilparade. Foto: Nils Gelting Andresen

Fossilfri Lastebil

Biogass Oslofjord har i 2022 deltatt i Klimasatsprosjektet [Kampanje for fossilfri tungtransport](#) sammen med Oslo kommune og Viken fylkeskommune. Prosjektet startet i 2021, og ble avsluttet i november 2022. Prosjektet har etablert nettsiden [fossilfrilastebil.no](#), som ble lansert ved gjennomføringen av en [lastebilparade](#) med kjøretøy på biogass og elektrisitet den 20. januar 2022. Paraden ble dekket av NRK og en rekke bransjemedier, som tungt.no, biogassbransjen.no og elbil.no.

Videoserie om biogass til ungdom

Som en introduksjon om biogass, har vi laget en videoserie om “biogass for ungdom” Videoene er tilgjengelige på [YouTube](#). Videoserien ble laget over tre tematiske episoder, og så en lengre episode om biogassprosessen ved VEAS renseanlegg. AVIA produksjon og programleder Dennis Siva var involvert i prosjektet, som ble ferdigstilt i august 2022. Videoene har blitt delt av flere aktører i bransjen og har rundt 1000 visninger til sammen per i dag. Målet var å ha lettfordøyelige og tilgjengelige videoer om biogass og biogjødsel.

Biogasslastebil. Foto: Martin Norderhaug

Fyllestasjon Brunkeberg

Biogass Oslofjord har støttet [utredningen](#) om en mulig fyllestasjon i Brunkeberg, som nå ser ut til å bli bygget etter at Vestfold og Telemark fylkeskommune lyste ut 2,5 millioner kroner til en biogassfyllestasjon langs E134. Gassnor skal stå for byggingen av fyllestasjonen, og blir deres første biogassfyllestasjon.

Sommerjobb 2022 - Bioteam

I sommer samarbeidet vi med Gasum, BIR og Indre Hordaland Miljøverk om å ansette 3 studenter til å se på kommunikasjon om biogass, status for salg og utvikling av biogjødselprodukter, samt beregne mulige utslippskutt med biogass i Norge. Resultatene ble lagt fram på Avfall Norges [Bioseminar 2022](#), og i en egen nyhetsartikkel med nedlastbart materiale. Ifølge studentene kan biogass bidra til å kutte norske utslipp med [6,1 prosent](#).

Pågående prosjekter

BREC (Interreg)

I samarbeid med et internasjonalt team, med forskere og lærere fra landbruksskoler, skal vi utvikle undervisningsmateriale om sirkulær bioøkonomi. Samtidig utvikler vi konsepter som kombinerer biogassanlegg med nye teknologier, f.eks. N2-applied og proteinekstrahering. Målet er å bygge pilotanlegg på landbruksskoler som viser fremtidens teknologier for bærekraftig matproduksjon. Forprosjektet ferdigstilles i desember 2024. Biogass Oslofjord er prosjektleder.

Verdikjedeprosjektet

Med utgangspunkt at det skal lønne seg å velge biogass, har vi gått gjennom verdikjeden og analysert eventuelle økonomiske barrierer. Prosjektet har pågått siden 2021, og det har blitt samlet inn en god del informasjon som skal kokes sammen til en kortfattet rapport og presentasjon sommeren 2023. Målet med prosjektet er å gi et bilde av status for biogassmarkedet på Østlandet, samt belyse de viktigste barrierene for videre utvikling.

Samarbeid øst – vest om bedre fordeling av næringsstoffer

Vi jobber med et [Klimasatsprosjekt](#) i samarbeid med Rogaland fylkeskommune og flere kommuner på Øst- og Vestlandet. Målet er å finne praktiske løsninger på skeivfordelingen av næringsstoffer mellom regioner, samtidig som man øker produksjon av biogass og bruk av biogjødsel. Prosjektet ferdigstilles i løpet av 2024.

Biogass i og rundt Nedre Glomma

Vi har kartlagt og bidratt til dialog mellom en rekke biogassinitiativer i og rundt Nedre Glomma. Dette inkluderer videre utvikling og økt biogassproduksjon hos Frevar; muligheter for å erstatte torv med biogjødsel hos Tjerbo Torvfabrikk; muligheter for økt biogassproduksjon hos Borregaard; og ikke minst kartlegging av substratgrunnlag og spredeareal. Prosjektet fortsetter fram til sommeren 2023.

Biogass Vekst

I samarbeid med USN kartlegger vi mulighetene for økt biogassproduksjon på HRA (Hadeland og Ringerike Avfallsselskap) og lokal bruk av komprimert gass ettersom bussmarkedet ser ut til å foretrekke elektrisitet. Vi ser eksempelvis på bygg- og anleggsbransjen og massetransport som mulige markeder. Prosjektet skal ferdigstilles våren 2023.

Utstilling om biogass på Norsk Teknisk Museum i Oslo

Teknisk Museum skal videreutvikle sin [olje- og gassutstilling](#) til en mer helhetlig energiutstilling. Her har vi satt fokus på biogass, og jobber med å utvikle mulige pedagogiske konsepter for barn og voksne. Utstillingen som står på Kjelsås i dag, er mer enn 30 år gammel. Det forventes at energiutstillingen også får lang fartstid på museet, og det har derfor vært viktig og engasjerende å komme inn i prosessen nå. Utstillingen skal stå klar i løpet av høsten 2023.

Renovasjonsbil i Holmestrand. Foto: Signe Davidson

Deltakelse i nettverk

Biogass Oslofjord er aktive i en rekke regionale og nasjonale nettverk. Dette inkluderer blant annet:

- Med på å finansiere Norges deltakelse i IEA biogenergytask 37
- Deltar som observatør i NHO sin satsing Grønt Landtransportprogram
- Bidrar som partner i avfallsbransjens rekrutteringsprogram REdu
- Deltar i Energigass Norges biogassnettverk
- Er medlem av Biogass Norge
- Er observatør i Interreg-prosjektet Jyllandskorridoren
- Og er deltaker i Klima og energinettverket i Vestfold og Telemark (nettverket for tungtransport til biogass).

Seminar om fossilfrie løsninger i transportkorridorer 23. mars 2022. Foto: Martin Norderhaug

Arrangementer og media 2022

Biogass Oslofjord har bidratt til gjennomføring av en rekke biogassrelaterte aktiviteter i 2022, og vi har hatt flere opptredener i media.

Brev til Klima- og Miljødepartementet om Enova

Biogass Oslofjord sendte brev til Klima- og miljødepartementet (KLD), hvor det blant annet ble påpekt at kravet om innovasjon i støtteordningen for biogass bremser utbyggingen av nye biogassanlegg. Saken kan leses om i [Biogassbransjen](#) og våre [egne nettsider](#). Biogass Oslofjord kommer med følgende innspill i brevet:

- Vi mener at KLD bør signalisere ovenfor Enova at delmålet i mandatet om innovasjon vektlegges for høyt, sammenlignet med formålet om å redusere klimagassutslipp. Enova bør legge seg på tilsvarende nivå som i våre naboland. Dette bør ikke vente til en ny mandatperiode.
- KLD bør vurdere om det skal defineres spissede målsettninger for utvalgte bransjer i Enovas neste periode. For biogass kan dette eksempelvis inkludere et mål om at det skal produseres minimum 5 TWh biogass i Norge innen 2030. Dette vil gi Enova og bransjen forutsigbarhet og konkrete mål å forholde seg til.
- Alternativt bør KLD vurdere om det er behov for et nytt investeringsprogram med fokus på storskala utrulling av velkjente teknologier som reduserer klimagassutslipp, tilsvarende det som er tenkt med Bionova for landbruksaktører. Dette med mål om at Norge når sine internasjonale, nasjonale og bransjebaserte klimaavtaler.

Arendalsuka 2022

Biogass Oslofjord var med på to arrangementer under Arendalsuka 2022 i samarbeid med Biogass Norge; [ett om grønn CO2](#) og ett om [økt tilgang på substrater](#). Arrangementene ble omtalt i en sak i [Biogassbransjen](#).

Støtteordninger fra Oslo kommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune

I 2022 etablerte Oslo kommune [støtteordning](#) for etablering av biogassfylletasjoner med en tilskuddssats på inntil 50% eller et tak på 10 millioner kroner. Vestfold og Telemark fylkeskommune [tildelte](#) i begynnelsen av 2022 også 2,5 millioner kroner til infrastruktur for biogass langs E134.

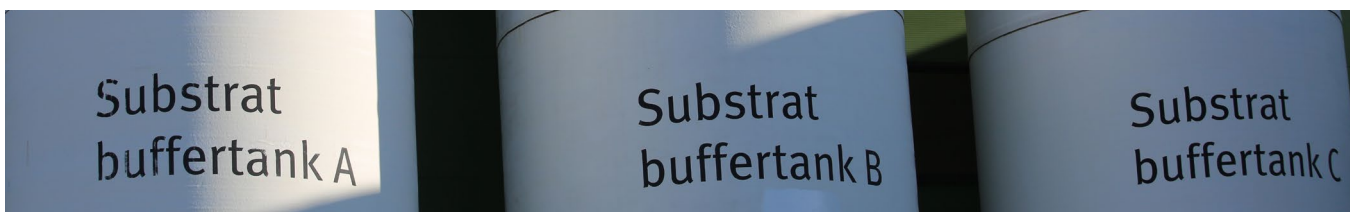
Besøk fra mat- og landbruksminister Sandra Borch på Rakkestad

I forbindelse med landbruksmessen Markens Grøde, inviterte Biogass Oslofjord mat og landbruksminister Sandra Borch til befaring på gårdsanlegget for biogass på Slommerud gård i Rakkestad. Ministeren stilte med flere av sine politiske rådgivere. Saken ble omtalt blant annet i [Biogassbransjen](#) og på våre [egne nettsider](#).

Seminar om fossilfrie løsninger i transportkorridorer 23. mars 2022

Den 23. mars arrangerte Biogass Oslofjord seminar om fossilfrie løsninger i transportkorridorer i samarbeid med Miljøstiftelsen Zero og NHOs Grønt Landtransportprogram. Seminaret gikk av stabelen i Tønsberg, med mulighet for både fysisk og digital deltagelse. Totalt samlet seminaret cirka 50 personer på plass i Tønsberg, og cirka 150 personer fulgte seminaret digitalt. Nyhetssak fra Biogass Oslofjord sin nettside finnes [her](#).

Opptak fra seminaret kan sees [her](#).

Substrattanker på Romerike Biogassanlegg. Foto: Signe Davidson

Besøk på biogassanlegg for kommuner og organisasjoner

Biogass Oslofjord organiserte i juni besøk hos Den Magiske Fabrikken, Frevar og Romerike Biogassanlegg. Blant de besøkende var det kommunalt ansatte, studenter og lokale ungdomspartier.

Fritak for biogass i bomringen

Oppfølging av vedtaket om fritak for biogass i bomringen har vært en sak gjennom hele 2022. Vi har publisert en [veileder](#) for kommuner som ønsker å gjennomføre vedtaket. I september holdt Biogass Oslofjord, sammen med Statens Vegvesen, et orienteringsmøte for offentlige aktører om praktiske løsninger for å implementere fritaket. Per i dag er det kun Oslo kommune og Viken gjennom Oslopakke 3 som har gjennomført fritaket.

Dialogmøte om fyllestasjon i Fredrikstad

Biogass holdt i oktober et dialogmøte om en offentlig tilgjengelig LBG-fyllestasjon i Fredrikstad, sammen med Fredrikstad kommune. Møtet samlet gassdistributører og lokale transportaktører for å diskutere mulighetene. Tilbakemeldingene fra møtet er at det er stor interesse for å benytte mer biogass lokalt, og at flere gassdistributører har kontaktet Fredrikstad kommune om mulig leveranse av biogass.

Biogass Oslofjord i media:

I sammenheng med etableringen av Bionova har Biogass Oslofjord sent innspill til hvordan ordningen kan bidra til økt biogassproduksjon og reduserte klimagassutslipp fra landbruket. Innspillet kan leses [her](#).

[Kronikk](#) om elektrifisering og biogass til busser, fra styreleder og leder av hovedutvalget for klima, areal og plan i Vestfold og Telemark fylkeskommune.

Artikkel i [Biogassbransjen](#) om at fylkesveier ikke kan gi fritak for biogass slik Statens vegvesen tolker føringene per i dag.

[Kronikk](#) om biogass og næringsutvikling, fra styremedlem og fylkesråd for næring og tannhelse Johan Edvard Grimstad.

[Kronikk](#) om Enova og manglende muligheter for biogass i distriktene, fra styreleder og leder av hovedutvalget for klima, areal og plan i Vestfold og Telemark fylkeskommune.

BIOGASS

OSLOFJORD

Biogass Oslofjord 2022

Styremøtene i 2022 ble holdt 18. januar, 23. mars (fysisk årsmøte), 23. august og 18. oktober.

Styret:

Ådne Naper (Styreleder, Vestfold & Telemark), Annette Raakil (Viken), Jenny Evjen (Viken), Johan Edvard Grimstad (Viken), Liv Karto (Vestfold & Telemark) og Heidi Sørensen (Oslo).

Sekretariat:

Tord Araldsen (koordinator), Signe Davidson (kommunikasjonsansvarlig), Torbjørn Kristiansen (prosjektleder).

Arbeidsgruppen:

Fredrik Solberg Gulløy (Vestfold & Telemark), Live Rud (Vestfold & Telemark), Magnus Pedersen (Vestfold & Telemark), Magnus Kvalbein (Vestfold & Telemark), Bård Strige Øyen (Viken), Gerd Jacobsen (Viken), Petter Nergård Christiansen (Oslo) og Marit Solheim (Oslo).

BIOGASS

OSLOFJORD

Oslo

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE